

Instytut Pamięci Narodowej

[https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8768,Dzien-Pamieci-Zolnierzy-Wykletych-w-calej-Polsce-z-udzialem-IPN.h](https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8768,Dzien-Pamieci-Zolnierzy-Wykletych-w-calej-Polsce-z-udzialem-IPN.html)
tml

27.02.2026, 23:39

Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych w całej Polsce z udziałem IPN

01.03.2013

Obchodzony 1 marca Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych uchwalony został 3 lutego 2011 roku. Instytut Pamięci Narodowej od chwili powstania za jedno z najważniejszych zadań wyznaczył sobie przywrócenie pamięci i oddanie należnej czci tym, którzy po zakończeniu wojny nie złożyli broni i nadal walczyli o Polskę wolną i demokratyczną. Przyjmuje się, że w powojennej konspiracji niepodległościowej działało bezpośrednio do 200 tysięcy ludzi, a w oddziałach partyzanckich blisko 20 tysięcy.

1 marca nie został wybrany przypadkowo. W wyborze tej daty miał swój udział również ówczesny prezes IPN profesor Janusz Kurtyka. Tego dnia w 1951 roku, w więzieniu UB przy ulicy Rakowieckiej w Warszawie zostali zamordowani członkowie IV Komendy Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość: Łukasz Ciepliński, Mieczysław Kawalec, Józef Batory, Adam Lazarowicz, Franciszek Błażej, Karol Chmiel i Józef Rzepka. Po raz pierwszy Dzień obchodzono w 60. rocznice ich śmierci, 1 marca 2011 roku. 1 marca 2013 roku o godzinie 17.30 przedstawiciele Służby Więziennej Aresztu Śledczego Warszawa Mokotów i Instytutu Pamięci Narodowej złożą kwiaty pod tablicą pamiątkową na murze więzienia przy Rakowieckiej 37, upamiętniającą ich śmierć.

W tym roku, tak jak w latach poprzednich, Instytut Pamięci Narodowej weźmie bardzo aktywny udział w obchodach. Przedstawiciele kierownictwa IPN wezmą udział w obchodach Dnia na terenie całego kraju. Już od 25 lutego na stronach internetowych IPN www.ipn.gov.pl i www.pamiec.pl trwa [budowa pomnika Żołnierzy Wyklętych](#). Jednym kliknięciem każdy może wziąć udział w budowie. Do szkół ponadpodstawowych w całej Polsce trafią rocznicowe materiały edukacyjne, a wśród nich plakaty z Danutą Siedzikówną „Inką”, Łukaszem Cieplińskim, Franciszkiem Niepokólczyckim, Tomaszem Danilewiczem i Walerianem Tumanowiczem – bohaterami podziemia niepodległościowego. Każdy oddział IPN ma własny kalendarz obchodów. Wszędzie odbędą się spotkania z młodzieżą, prezentowane będą okolicznościowe wystawy, w miejscach pamięci składane będą kwiaty. W mediach występować będą pracownicy Instytutu.

[W Warszawie](#) na uwagę zasługują obchody na Pradze. 1 marca w pięciu miejscach, szczególnie zapisanych w historii walki i represji, historycy z IPN spotkają się uczniami praskich szkół, którym opowiedzą o historii tych miejsc, wspólnie zapalą znicze. Biblioteki szkolne dostaną monumentalny album „Śladami Zbrodni”, przygotowany przez IPN przewodnik po miejscach komunistycznych represji lat 1944–1956. Dzień później ulicami stolicy przejedzie specjalna rowerowa „[Masa Krytyczna](#)”, poświęcona pamięci Żołnierzy Wyklętych. Również 2 marca kinomani mogą przyjść do warszawskiego Domu Dziennikarza na całodzienny maraton filmowy, poświęcony w całości Żołnierzom Wyklętym. A ponadto w Brwinowie koło Warszawy Gimnazjum nr 1 otrzyma imię Żołnierzy Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość. Fundacja Kocham Podlasie zaprasza na uroczystą galę wręczenia nagród w konkursie „W naszej Pamięci Żołnierze Wyklęci”, która odbędzie się w Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej.

[Białostocki Oddział](#) Instytutu Pamięci Narodowej obchody Dnia organizuje wspólnie ze Światowym

Związkiem Żołnierzy Armii Krajowej. 1 marca o godz. 12.00 na Rynku Kościuszki w Białymstoku odbędzie się uroczyste otwarcie wystawy „Żołnierze Wyklęci. Pamiętamy. Polskie podziemie niepodległościowe na Białostocczyźnie 1944–1957”. Pod tablicą, upamiętniającą publiczne procesy polityczne żołnierzy podziemia niepodległościowego, które odbywały się po wojnie w budynku kina „Ton”, zostaną złożone kwiaty i wieńce. Zebrani przejdą później pod pomnik Armii Krajowej przy ul. Kilińskiego, gdzie znicze zapalą delegacje Podlaskiej Rodziny Szkół Imienia Bohaterów Walki o Niepodległość Rzeczypospolitej oraz IPN i ŚŻŻAK.

1 marca [w Poznaniu](#) o godzinie 17. z ulicy Fredry wystartuje Marsz Pamięci. Tego samego dnia odbędzie się współorganizowana przez IPN konferencja naukowa „O naszą niepodległą”. W Pile w Towarzystwie Salezjańskim dr Rafał Sierchuła wygłosi wykład poświęcony żołnierzom podziemia niepodległościowego.

Jednym z ważniejszych punktów obchodów Dnia [w Łodzi](#) jest finał konkursu „Żołnierz Wyklęty – zapomniany bohater”, organizowanego przez szkołę podstawową nr 30 w tym mieście. Podczas kilku imprez zaprezentowany zostanie album „Śladami zbrodni”. Prezentacje będą uzupełnione pokazami filmów dokumentalnych.

Coraz większe zainteresowanie budzą rozgrywane przy różnych okazjach gry miejskie. [Wrocławski oddział](#) IPN wsparł organizację gry „Żołnierze Wyklęci”. Organizatorzy poprzez zabawę chcą przybliżyć młodzieży wydarzenia z historii najnowszej. Gra rozpocznie się w południe 1 marca pod fontanną z Siermierzem na Placu Uniwersyteckim.

W wielu miastach obchody Dnia Żołnierzy Wyklętych już się rozpoczęły. Tak stało się np. [w Krakowie](#), gdzie 25 lutego odbyła się konferencja poświęcona postaci generała Emila Fieldorfa „Nila”, w 60 rocznicę jego śmierci. „Bić się do końca”, to tytuł wystawy, jaka zostanie otwarta 1 marca w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach. W tym samym miejscu odbędzie się pokaz filmów przygotowany przez delegaturę IPN w tym mieście. W Krakowie uwagę zwraca również przygotowany już po raz drugi koncert w ramach Krakowskich Obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Odbędzie się on 28 lutego o godz. 19.00 w Sali Koncertowej Filharmonii im. Karola Szymanowskiego z udziałem ponad 200 młodych artystów. W trakcie koncertu zostaną także rozdane nagrody Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego „Żołnierze Wyklęci. Historia, która mnie porusza”, współorganizowanego m.in. przez krakowski IPN.

[Rzeszowski IPN](#) przygotował – podobnie jak inne oddziały Instytutu – imprezy w stolicy regionu i mniejszych ośrodkach. W Rzeszowie uwagę zwraca seminarium na Uniwersytecie Rzeszowskim i prezentacja pomnika Łukasza Cieplińskiego, jednego z zamordowanych 1 marca 1951 roku. W Przemyślu z Placu Niepodległości ruszy Marsz Żołnierzy Wyklętych, a w Mielcu otwarta zostanie wystawa poświęcona podziemi na Rzeszowszczyźnie.

W gdańskim Teatrze Miniatura obchody zostały rozpoczęte już 22 lutego spektaklem historycznym „Nil - historia bohatera”, który był połączony z prezentacją albumu „Śladami zbrodni”. W niedalekim Tczewie, 1 marca o godzinie 13.30 na placu gen. Hallera otwarta zostanie plenerowa wystawa [gdańskiego IPN](#) „My nie jesteśmy żadną bandą. My jesteśmy z miast i wiosek polskich. 5 Wileńska Brygada Armii Krajowej na Pomorzu”.

„Sylwetki Żołnierzy Wyklętych” to hasło, pod jakim [lubelski oddział IPN](#) współorganizuje sesję historyczną 1 marca. Z wykładami na niej wystąpią również historycy związani z IPN.

Bardzo bogaty program obchodów Dnia przygotował [katowicki oddział IPN](#). Uwagę zwraca wystawa

„...O Orła w koronie – Zgrupowanie partyzanckie »Błyskawica«”, która prezentowana jest od 25 lutego w Zespole Szkół Ekonomicznych w Częstochowie. Natomiast 1 marca główne uroczystości rozpoczną się w Katowicach o godzinie 11. w kościele pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny.

Udział Instytutu Pamięci Narodowej w obchodach Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych jest o wiele bogatszy. Powyżej przedstawione tylko niektóre, przykładowe imprezy. Szczegółowy program obchodów jest cały czas uzupełniany i dostępny jest na stronach internetowych www.ipn.gov.pl i www.pamiec.pl.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Pliki do pobrania

[Łukasz Ciepliński „Pług” \(pdf, 2.97 MB\)](#)

[Tadeusz Danilewicz „Doman” \(pdf, 2.75 MB\)](#)

[Franciszek Niepokólczycki „Halny” \(pdf, 2.99 MB\)](#)
